

Kedves testvéreim, tudjuk, hogy Bódi Mária boldoggá avatása után volt egy nappal Carlo Acutist szentté avatása Rómában. Most készülve itt a mindenszentek ünnepére eszembe jutott az ő története Carlo Acutisnak, aki lám célba ért, hisz szentté avatták és az egyház példaképként állítja elénk.

Ő még kisfiú korában elhatározta, hogy szent akar lenni, és be is számolt róla, hogy tanulmányútra elment a templomba és ott megnézte a freskókon és a szobrokon a szentek ábrázolását, hogy vajon milyenek is lehetnek a szentek, és akkor ezeket alaposan tanulmányozva rájött arra, hogy a szentek nem mosolyognak. Tehát a szentség egyik lépése, hogy hát nem vigyorgunk, nevetgélünk, mosolygunk, hanem komolyan járunk-kelünk ebben a világba. Aztán mikor elkezdte ezt gyakorolni, és amikor ez már jól ment, akkor újra tanulmányútra visszatért a templomba, és ott megint jól körbenézett és azt szűrte le az ottani szentek ábrázolásaiból. A szentek biztos nem csocsóztak, nem fociztak, ilyen hívságos dolgokat nem csináltak, tehát ő is, hát nem csocsózott, nem focizott utána, és hát ki tudja, hogy meddig jutott volna a saját szentsége útján, hogyha fel nem tűnt volna a plébánosnak, hogy itt van ez a kisfiú, aki hát olyan kis vidám volt, meg olyan jó focizó, meg élénk valaki, és hát most már csak nagy komolyan jár-kel, sóhajtozik, már nem is focizik, hát mi történt? S magához hívta és mondta, hogy hát mi a baj? Látja rajta, hogy itt már pár hónapja itt valami komoly változás van az életében, és kisfiú mondta, hogy hát semmi baj nincs, hát ő szent akar lenni és hát ő felismerte, hogy hát a szentek nem vigyorognak, nem mosolyognak, nem csocsóznak, nem fociznak és hát ő követi a szenteket. Ő nagyon is jól van, mert hát már egész jól előrehaladt ebben a dologban, és hát milyen jó, hogy még a plébános ezt időben felismerte, és elmosolyodott a plébánosa és mondta neki, hogy hát szomorú szenteket nem akar az Isten. És arra kötelezte ezt a kisfiút, hogy alapítsa meg a vidámság társaságát és tudjuk, olyan szép, hogy ezt komolyan vette és tényleg ráébredt arra, hogy az Isten örömben hív meg a követésére és valóban a szentek sem valami világfájdalomtól áthatott és sóhajtozó valakik, hanem olyanok, akiket eltölt a Krisztushoz tartozás öröme. Ez a vidámság társasága nemcsak, hogy megalapult, hanem amikor 15 évesen súlyos beteg lett, akkor is még ebben kitartott. S végül rövid élete volt, de mégis egy beteljesedett élete, amikor végül nagyon fiatalon, húszas

évei elején a Jóisten hazahívta, akkor egy beteljesedett élet volt és lám, még a súlyos betegséget is reménnyel és másokat vigasztalva tudta megélni. Miért is mondtam el az ő történetét? Hát azért, mert nagyon sokszor, ha mi is a szentekre gondolunk, akkor valami magunk által kreált képet illesztünk a szentekre és gondoljuk, hogy na, megtaláltuk, hogy mi a szentek titka. Ilyeneket szoktunk gondolni, hogy szentek azok, akik mindig imádkoznak. Nem tudjuk, hogy például az evést hogy oldják meg, de biztos, hogy imádkoznak valahogy akkor is, meg minden egyéb dolgot, de az biztos, hogy a szentek imádkoznak. A szentek hite nem inog meg, és biztos, hogy semmi rosszat nem tesznek, nem is tudnak tenni a szentek, se bűnt nem tudnak elkövetni, hisz azért szentek. Sorolhatnánk még. Olyan képeket mondunk, amelyek szép lassan minket eltávolítanak annak lehetőségétől, amit maga Krisztus kért egyébként az Atyától, hisz Ő azt kérte, hogy szentek legyünk, mint Ő és mint az Atya, azaz arra kér minket, hogy ne féljünk a szentség útján járni és az életünk beteljesedését úgy megélni, hogy az valóban majd Istenhez érkezzon, ez pedig a szentség útja. Ha ilyen képeket mondunk, hogy töretlen hit, hibátlan élet, szüntelen ima és ezt még sorolhatnánk, akkor nyilván a szentek úgy szépen távolodnak tőlünk és lassan a mesevilág hőseihez lesznek hasonlóvá, mi pedig magunkat fölmentjük az alól, hogy valóban a krisztusi meghívást, hogy szentek legyünk azt beteljesítsük, mert valóban tudjuk, hogy szentnek lenni nem bűntelen életet jelent, hisz nagyon sok szent bukdácsolva jut el majd a szentségre. Bizony nagyon sokszor saját hibáit, méltatlanságait is megélve jut el arra, hogy az életének más irányt szabjon és nem töretlen hit, mert bizony a kétely is sokszor az életük része és sorolhatnánk, hogy mindezek a képek, amelyeket mi aggatunk a szentekre, ezek nem reálisak. Azt mondhatnánk, a szentség, amely minden szentre igaz és amely a mi életünket is szólítja az nem áll másból, mint abból, hogy elhiszem, elfogadom és be is teljesítem Isten bizalmát életemmel kapcsolatban. Ez a bizalom pedig arról szól, hogy merjem elhinni, hogy az én életem ajándék és, hogy Isten szeretetének eszköze lehetek. Ez az ajándék, ami az életem, ez arra való, hogy ebben a világban sokkal több öröm, jószág, szépség, szeretet legyen. Hogyha ezt komolyan veszem, hogy én ajándék lehetek mások számára és Isten szeretetének eszköze, akkor ez az élet beteljesedett lesz, Isten bizalmát fogja

beteljesíteni és engem is célba fog vinni, azaz Isten országába nekem, nekünk előkészített helyet el tudjuk majd foglalni.

Nagyon szép az az út, amelyet például a boldogságmondások is kijelölnek, hiszen ez még inkább az életnek a különböző helyzeteit megnyitja az előtt az út előtt, ami igazolja azt a mondást, hogy szomorú szenteket nem akar az Isten, azaz, hogy ha arra az útra lépünk, amelyre Isten hív, akkor az mindig örömet jelent. Talán az egyháznak az a gyakorlata, hogy mielőtt szentté avat valakit, azelőtt boldoggá avatja ezt az igazságot képezi le, hogy bizony Krisztus útján járni az boldogságot jelent. Örömet ad és beteljesíti az életet. A boldogságmondásokat első hallásra úgy érezzük, hogy hát ezen az úton nem érkezik boldogság. Hát az üldöztetés, meg a szegénység, meg a sírás? És sorolhatnánk. Pont ezeket akarom elkerülni, a Jóisten meg erre hív, hát milyen út ez? De gondolkodjunk el, hogy amikor ezeket próbálom az életemből kiradírozni, akkor vajon boldog voltam-e? Hiszen olyan világban élünk, ahol sokan ígérnek a boldogságot, de nagyon kevesen találják rá. Nagyon sok útvált mutatják a világban nekünk, de aztán mégis egyre több szomorúbb ember vesz körül minket.

Miért ne járnánk azon az úton, amelyre Krisztus hív és most arra hívlak titeket, hogy röviden ezt a nyolc lehetőséget gondoljuk át együtt, mintegy kiegészítve a képet, amely a boldogság útvált megadva a szentségbe vezet minket. Az első a *Boldogok a lelki szegények, mert övék a mennyek országa*. Nagyon jó azokra gondolni, akik lelki szegények ebben a világban.

Számomra ők azok a sokszor fogyatékos és gondozásra szoruló gyerekek, akikkel mi is kispap korunkban találkoztunk, találkozhattunk. Azért érdekes az ő életük, mert nagyon áttetsző, nagyon együgyű élet, egy ügy köti le őket, hogy szeressék őket és ők is szeressenek és az első idegenkedés után, amikor az ember hozzájuk közelít, akkor ráébred arra, hogy sokkal többet kap tőlük, mint amit ad nekik, mert ezek a gyerekek, ezek nagyon őszintén szeretnek. Hogyha örülnek valakinek, akkor mindenük örül, fejük búbjáig eltölti őket az öröm, ott van valaki, akit szeretnek, ölelik, ujjonganak, s amikor meg elbúcsúznak, akkor meg egész valójukkal szomorúak. Ugye úgy hiányzik az, akit szeretnek és valóban egy dolog tölti ki az életüket, hogy szeressék őket és ők is szerethessenek. Lelki szegények, együgyűek, de úgy érzem, hogy ők megélik annak örömét, amit az Isten országát. Milyen

érdekes, ha rájuk gondolunk, hogy hány és hány dolog megelőzi az életünkben ezt az örömet, ezt az útját, hogy szeressünk és szeretve legyünk, hány és hány dolgot elé teszünk és találkozunk, hogy olyan örömtelen sokszor az életünk, pedig milyen jó lenne erre építeni mindent. Tudjuk, hogy amikor Istent színről színre látjuk, akkor egész életünket egy kérdés fogja majd mérlegre tenni. Ez a kérdés úgy szól, mennyire szerettél? És hogyha az ember életének ez központi meghívó ereje, akkor az a végső kérdésen fogja őt készületlenül fog érni. Az első meghívás tehát úgy szól a lelki szegények útján át vajon tudunk-e életünkben első helyre tenni olyat, hogy szeressünk és szeretve legyünk.

A második *a Boldogok, akik sírnak, mert ők megvigasztaltatnak*. Olyan érdekes, hogy nem szeretjük a könnyek idejét, nem szeretünk megrendülni és sírni és sokszor olyan lapos is az élet, amikor nincsenek nagy érzések, amikor szégyenlősen állunk a fájdalom előtt, amikor hiányoznak életünkből a megtisztító alkalmak. Sokszor ezekhez úgy közelítünk, mint egy hívatlan vendéghez és leginkább szeretnénk elkerülni őket, pedig aki átment már ezeken a helyzeteken, kik már igazán meg tudtak rendülni, akik szívük mélyéből tudtak megsiratni valakit vagy valamit, azok nagyon jól tudják, hogy pont ezeken az alkalmakon keresztül éli meg az ember azt, hogy rátalál élete igazi hangsúlyaira és élete igazságára. Ezeken keresztül értjük meg mi fontos és mi nem, mi maradandó és mi nem az életünkben. Milyen jó megtalálni a boldogságnak azt az útját, ahol valóban ráébredünk, hogy nem köszívünk van, hanem hússzívünk, amikor rádöbbenünk arra, hogy valóban lehet olyan igazság, amely vigasztalás lehet életünknek olyan helyzeteiben is, amitől félünk vagy amit leginkább elkerülnénk. Sokszor a könnyek útja az, amely ezt az igazságot meghozza és végül azt a vigasztalást, amely túlmutat szenvedésen, nehézségen, fájdalomon.

A harmadik út, *a Boldogok a szelídek, mert ők öröklik a földet*. Az ember mindennapi tapasztalata az, hogy még egy parkolóhelyért is meg kell olykor küzdeni, és a szelídség az már a parkolóhelyet sem engedi, hogy az övé legyen. Hogy lesz akkor az egész föld az ő öröksége. Azt hiszem, hogy ez az út arra hív minket, hogy ráébredjünk, ahogy a világra nézünk, úgy fog az visszanézni ránk, hogyha mi gyengédséggel, rácsodálkozó kíváncsisággal, szépségeit felfedezve tudjuk megnézni a körülöttünk levő világot, akkor az el

fog járulni, ezt az igazságát, megmutatja a szépségét és csodáit. Ha az ember ebben a világban úgy néz körül, hogy benne ellenfeleket lát, vetélkedik, pozíciót keres, másokat leküzdve, másokkal harcolva, ha vitában és bizonyításban éli az életét, akkor pont a lényegét nem fogja megtapasztalni. Szokták mondani a boldogságmondásoknál, hogy azok igazságát az ellenkez, inverz változatuk is megmutatja. Ebben az esetben azt lehetne mondani magunknak, mikor erőszakos voltam, boldog voltam-e? Mikor erőből vittem át valamit, amikor mindenáron az akaratomat érvényesíteni akartam és érvényesítettem is. Vajon végül amit elértem örömet okozott-e, mikor esetleg másokat letaposva, ugye másokat megbántva tettem azt.

Aztán a következő út, amely a boldogságot kijelöli és a szentséget is előkészíti az életünkben. Boldogok, akik éheznek és szomjazzák az igazságot, mert ők eltelnek vele. Milyen érdekes, hogy Krisztus az éhség és a szomjúság elemi ösztönéhez köti az igazság vágyát. Az éhség és a szomjúság, amit nem lehet sokáig mellőzni vagy figyelmen kívül hagyni és vajon miért teszi ezt? Azért, mert nagyon jól tudja, hogy az ember sokszor megelégszik tényekkel az igazság helyett. A mai emberről is azt mondják, hogy jól értesült. Ugye sok mindenről van információja, de valahol az igazság meg mégis elkerüli őt. Születtünk, élünk, meghalunk, ezek tények, de a miért születtünk, miért élünk és mi lesz velünk a halál után, ez az, ami megnyitja az életünket az életünk igazsága előtt. S akit ez a kérdés nem hagy nyugodni, akinek ez fontos és nem elégszik meg az itt és most biztonságával, kényelmével, azok előbb-utóbb rátalálnak arra az igazságra, amely akár József Attilát idézve azt mutatja, hogy erősebbek vagyunk gyöngé életünknel vagy ráébred arra, hogy életünkben a véges az nem végleges, vagy ráébred arra, hogy az életünk nem a véletlenből jön és a semmibe tart, nem Istenből jön és Istenbe tart. Vajon rákérdezünk életünk igazságára? Ismerjük-e ezt a boldogságot, mert csak annak fog az igazság majd az életében megjelenni, aki őszintén keresi.

Aztán nagyon szép az az út is, amely azt mondja, *boldogok az irgalmasok, mert nekik is irgalmaznak*. Tudjuk, hogy az irgalom nem egyenlő a sajnálattal, hanem sokkal inkább a részvétel rokon, amikor megérint a másik fájdalma, szomorúsága, amikor tudok együtt érző lenni, amikor

szintén azt élelem meg, hogy nem kőszívem, hanem húsz szívem van. Tudjuk, hogy az irgalmas szamaritánus példájában is Krisztus nagyon szépen mondja a pap és levita hibáját, aki észreveszi a szenvedőt, de észrevéve őt továbbmegy, miközben az a szamaritánus, aki majd irgalommal lesz iránta, az észreveszi és megérinti a szívét és letér az útról és segít neki. Az irgalom mindig arról szól, hogy mindaz, amit megélek, azt hagyom, hogy a szívemig jusson és hagyom, hogy én is bevonódjak abba a helyzetbe. Milyen szép, hogy amikor az ember erre bátor, akkor ez az irgalom őt is meg fogja találni, ő is megéli majd annak erejét.

Aztán *boldogok a tisztaszívűek, mert ők meglátják Istent*. Szoktuk mondani, hogy a beszűkülésünk és magányunk, kétségbeesésünk oka, hogy félünk rendet rakni ott bent a szívünkben. Pedig abban a világban, ahol élünk, főleg most, hogy ilyen járványos, köhögős időszak van, és ugye az ember még inkább figyel a keze, a ruhája, a lakása tisztaságára, a férfi emberek sokszor az autójuk tisztaságára is, de hát vajon a szívünk tisztaságára figyelünk-e, hogy ott belül szépek legyünk, hogy ott belül rendben legyünk, mert ha nem, akkor az meg fog mérgezni, akkor az előbb-utóbb beszűkít minket, pedig ott rendben kéne lennünk. Boldogok a tiszta szívűek, mert ők meglátják Istent. Nagyon sokszor azért élünk problématudattal, mert ott belül is a problémáknak hagyunk lakást és helyet, ahelyett, hogy ott belül rendet téve a hálával és a rácsodálkozás örömeivel tudnánk körbenézni. Itt is igaz a mondás, ha az ellenkezőjét teszem fel, vajon igaz-e, voltam-e már boldog haraggal, büntudattal, irigységgel a szívemben.

Nagyon szép az utolsó előtti boldogságmondás is. *Boldogok a békeesség szerzők, mert őket Isten fiainak fogják ívni*. Lelki atyák szokták javasolni, hogy a nap végén mindig tegyem fel azt a kérdést, hogy mindazt, amit ma tettem, gondoltam, azzal megsebeztem a világot, szomorúbbá tettem, fájdalmat okoztam ennek a világnak vagy gyógyítottam ezt a világot, gazdagítottam, szebbé tettem. Ezt úgy is lehetne megfogalmazni, hogy kinek adtam kölcsön, a kezem, a szívem, a gondolatom, az Istennek vagy a gonosznak, az Istennek, aki gyógyít, aki fölemel, aki vigasztal, aki örömet ad, vagy a gonosznak, aki megsebez, aki szétdobál, aki elbizonytalanít, aki magányossá tesz. Milyen szép az, hogy minket akkor fognak Isten fiainak hívni, hogyha az életünkön keresztül ez a gyógyulás tud megtörténni a

szívekben, az emberi kapcsolatokban a világban. Milyen jó lenne úgy élni, hogy azt mondják, ha ilyen jó, milyen jó lehet az Isten, aki számára erőt ad mindahhoz, amit tesz és végül az üldöztetés öröme, itt is olyan kétkedve halljuk ezt az utat, hogy ez a boldogság útja lenne, de aki találkozott már olyannal, aki például a hitéért szenvedett, akkor nagyon tanulságos az, amit ő megoszt velünk. Nekem volt alkalmam Lénárd Ödön atyával beszélgetni, aki attól lett csúcstartó, hogy ő volt legtovább a Kádár-rendszer, a kommunizmus idején börtönben. 1978-ban szabadult és több mint 18 évig volt börtönben kisebb-nagyobb megszakításokkal csak azért, mert pap volt, mert a papságát gyakorolni akarta és hite szerint ezeket a kompromisszumokat, amelyek annak gyakorlásához akkor előírás volt, azt nem kötötte meg és nagyon érdekes, hogy a tizennyolc évben a másfél év magánzárka, amely a legkipróbáltabb nagyfiúknak is összeomlást szokott okozni, hogy ezt is túlélte. Ahogy ő mesélte olyan nagy tanulság volt, hogy a börtön nem a börtönkapunál kezdődik, hanem -ő, aki azt élte meg minden nap, hogy a hitért megalázták, megkínózták és azt üzenték neki, hogy bármit megtehetnek vele,- nem kell elszámolni róla, ő szabadabb volt, mint azok, akik kint a börtönfalán kívül szabadon jártak, de megtagadták a hitüket, elárulták szeretteiket, barátaikat, ők voltak az igazi rabok. S azt is mondta, hogy megtapasztalta azt is, hogy az Isten szeretetét nem választhatja el börtönkapu, rács és az öröknek a kegyetlen szadizmusa, az Isten szeretete oda is elkíséri őt, ahol nem is gondolnánk. Elmesélte ugyanis, hogy ebben a másfél évben ő is már a legsötétebb gondolatokkal élte meg azt, hogy állandó világításban azt se tudja, nappal van vagy éjszaka, nincs kihez szólnia, s ezekben a legsötétebb gondolatokban egyszer csak páratlanul megszületett benne egy vers. S akkor kezdte ezt leírni, de kifigyelték, elvettek mindent, amire leírhatta volna és úgy döntött, hogy akkor megtanulja a verset és a végén, mikor szabadult, akkor több száz verset a fejében hozott ki és azt mondja pont ezért, hogy ha az Isten visszakérne tőle bármilyen időszakot az életéből, na, a börtönéveket nem adná, mert mindennél jobban megtapasztalta, hogy Isten szeretete előtte jár és erőt ad neki. Az üldöztetés öröme. Milyen nagy ajándék azok tanúságtétele, akik ezt megélték és akik megmutatják, hogy a hit erejével az élet legnehezebb, legsötétebb helyzeteiben is az ember ki tud tartani a remény mellett.

Én kívánom, hogy mindenszentek ünnepén átolvasva akár többször a boldogságmondásokat, induljunk el azon az úton, amelyen olyan sokan előttünk járnak már, akik hittek abban, hogy Krisztus meghívása a boldogságmondások útján járva az életüket beteljesedetté tudja tenni és milyen jó őket ünnepelni és hinni azt, hogy Istennél valóban ez az élet célba ért és Isten színe látásában, annak örömében közbenjárnak értünk.

Kívánom, hogy boldogságmondások útját mi is a szentség útjának lássuk, azt az életünkben megvalósítsuk és majd az életünk ezáltal beteljesedett Istennél. Megérkezett a nekünk előkészített hely elfoglalásában pedig örömteli tudjon lenni.

- Ámen.